

SPORTA MAGAZINE

OKTOBER
2013

JACQUES ROGGE
LEVEN & WERK VAN MISTER PROPER

DE NIEUWE
VOETBALMACHTHEBBERS
BICO & CO

**PIERRE
KOMPANY**

VADER VAN EEN BEROEMDE ZOON

sponta

Algemeentoor 3500 Hasselt
Ederingnummer: P309938
Perioditeit 5x/jaar: verschaft
in maart, mei, juli, oktober
en december

OPROEP AAN DE GEMEENTE EDE
EEN MONUMENT
VOOR MARCEL
JANSSENS

EM
T

5

In de schitterende trailer die organisator ASO dit jaar maakte ter gelegenheid van de 100ste Tour de France, herkennen we slechts twee Belgische renners: Eddy Merckx (uiteraard) en ene Marcel Janssens. Toegegeven, Janssens haalde de trailer van de 100ste Tour letterlijk en figuurlijk in het wiel van Jacques Anquetil, een van de absoluut 'Allergrootsten' uit de geschiedenis van de Tour de France. En Fransman uiteraard. Nochtans is het geen toeval dat uitgerekend Marcel Janssens daar in seconden 54 van de trailer op een foto in een bergetappe uit de Tour van 1957 achter Maître Jacques rijdt. Hij werd immers tweede in die Tour, achter Anquetil die dat jaar zijn eerste van in totaal vijf Touroverwinningen behaalde. Tweede in de Tour... Je zou tegenwoordig voor minder een straatnaam naar je genoemd krijgen. Of een standbeeld.

Marcel Janssens wordt op 30 december 1931 geboren in Edegem, waar hij zijn hele leven zal blijven wonen. Op 15-jarige leeftijd neemt boerenzoon Marcel voor het eerst deel aan een lokale toeristenkoers. Marcel rijdt de koerstoeristen uit het wiel en soleert naar de finish, een talent is geboren. Al snel maakt de jonge Edegemnaar de overgang naar de onderbeginnelingen. Ook daar rijdt hij alles en iedereen op een hoopje, waarna hij een licentie neemt als beginneling. En het echte wielwerk eindelijk kan beginnen: in plaats van zijn concurrenten te laten afzien, ziet Marcel nu zelf af als de besten. Het harde labeur over de veel langere afstanden loutert Marcel en vormt hem tot de wielrenner die later schouder aan schouder op de hoogste Pyreneeëncols kan meestrijden met Jacques Anquetil, Charly Gaul en Federico Bahamontes. Het maakt een absolute doorzetter van Marcel Janssens, een karaktereigenschap die als rode draad door zijn carrière zal lopen. Veel vaker dan Marcel lief is.

In 1954 wordt Marcel Janssens beroepsrenner, een profcarrière die hem 32 zeges zal opleveren, voor gereputeerde ploegen als Peugeot, Dr. Mann en Flandria. Het hoogtepunt is desalniettemin geen zege, maar een tweede plaats in de Tour de France van 1957. Marcel komt er bovendien als eerste boven op de mythische Col du Galibier en wint de rit Rouen-Roubaix, na een monsterontsnapping over 140 kilometer. Zijn prestatie wordt in De Volksgazet bezongen door voormalig wereldkampioen Georges Ronsse: "Het was een magistrale demonstratie van kunde en forme. We volgden hem vanop de zachte kussens onzer volgwagen in het wiel. In gedachten duwden we mede op de pedalen, we trokken aan de stuurstang. Marcel was een voorbeeld van wilskracht. Hij deinsde voor geen enkele hindernis terug. Hij moest er overheen! En hij deed het! Toen Marcel onze diepgemeende gelukwensen in ontvangst nam, werd de ontroering hem te machtig. Twee smalle tranenbeekjes groeven zich een weg op het dik bestofte aangezicht van de vermoeide maar zielsgelukkige winnaar."

Na Janssens' exploit in de Tour van 1957 zit de eerste Belgische touroverwinning sinds Sylvère Maes in 1939 er onmiskenbaar aan te komen! Helaas

staat pech die ambitie tijdens de volgende Tour de France, die van 1958, in de weg. Bij een val in de derde rit van Duinkerke naar Le Tréport loopt Marcel een zware handbreuk op. Op puur doorzettingsvermogen bijt hij zich door de pijn en de twee volgende etappes, maar in de zesde rit wordt het afzien zelfs Marcel Janssens ondraaglijk en dient hij de strijd te staken. Pech, de overwinning in de Tour zal voor een volgend jaar zijn. Maar ook in 1959 kan Marcel door tegenslag zijn kans niet gaan. Na een schitterend voorjaar krijgt hij in de aanloop naar de Tour de mazelzen. Desondanks volhardt Marcel wederom en zijn stalen doorzettingsvermogen wordt beloond met de ritzege over de Tourmalet. Maar de pech blijft al even volhardend als Marcel zelf. In 1960 wint hij in de maand mei weliswaar nog Bordeaux-Parijs, een 'volhoudersklassieker' over maar liefst 557 kilometer, in een tijd van 15u. 59m 55s. Maar niet lang erna krijgt Marcel tyfus en gaat er nogmaals een tourkans de mist in. De laatste tourkans deze keer, want de opeenvolgende ziektes hebben Marcel gesloopt en veel hoger dan het winnen van kermiskoersen kan hij niet meer mikken.

In 1965 stopt Marcel als profrenner, nadat hij een palmares bij elkaar heeft gekoerst waarmee je vandaag de dag in Vlaanderen een groot kampioen én wielermiljonair zou zijn. Maar ook een palmares dat zonder pech, mazelzen, tyfus, intrige (zie 'Marcel Janssens houdt woord') en Jacques Anquetil nog zoveel rijker had kunnen zijn. Marcel opent in de Edegemse wijk Molenveld een wasserij en gaat voetballen bij het lokale Belgica Edegem. Hij overlijdt op 29 juli 1992 op 60-jarige leeftijd, tijdens een fietstocht.

Op 7 juli 2007, dag op dag 50 jaar nadat Marcel Janssens als eerste op de top van de Galibier bovenkwam, rijden familieleden en vrienden de mythische col opnieuw op. Een emotioneel geladen en prachtig eerbetoon aan de sportieve prestatie van Marcel Janssens, exact 50 jaar eerder. De Galibier is niet bepaald een beginnersklim, loodzwaar voor toeristen. Maar iedereen bereikt de top, in de geest van Marcel Janssens: door vol te houden.

Talrijk zijn ze, de monumenten waarmee Vlaamse dorpen en steden hun oude wielherhelden eren. Gustaaf

en Alfons De Loor kregen een plein naar hen genoemd in De Klinge, het Gebroeders De Loorplein, inclusief een mooi kunstwerk. Freddy Maertens heeft een borstbeeld op het dorpsplein van Lombardsijde. Stan Ockers had jarenlang een borstbeeld voor het Antwerpse Sportpaleis en heeft een aan hem gewijde gedenkplaat in Borgerhout, in de ... Stan Ockersstraat. Ter ere van Patrick Sercu werd een monument opgericht voor de sporthal van Izegem. Voor de betreurde Rob Goris komt er een gedenkplaat aan de voorgevel van café Druyts op de Grote Markt in Herentals. Geen van deze renners – op Ockers na uiteraard - haalde ooit als tweede het podium in Parijs. Zoals Marcel Janssens. In een gemeente die prat gaat op haar sportieve uitstraling en die met prominent wielierliefhebber Philippe Muyters zelfs de minister van sport onder haar inwoners telt, zou een eerbetoon aan deze meer dan verdienstelijke inwoner en beroepsvolhouder zeker niet misstaan. Edegem, vereeuwig deze parel uit uw sportieve patrimonium in een monument!

*Marko Heijl
Rolf Janssens*

“Ineens was daar de jonge Anquetil met al zijn klasse gekomen. Wat konden wij tegen die machine aanvangen? Het spijtige is dat Jacques niet nog een jaar heeft gewacht om de Tour te rijden. Anders had ik het in 1957 wél gehaald, denk ik.”

— Marcel Janssens

Marcel Janssens houdt woord

**WAREGEM,
17 AUGUSTUS 1957**

De tien geselecteerden van de nationale wielerploeg hebben net hun avondmaal achter de rug. De klassieke biefstuk met groene bonen en een boterham. Met plat water en slappe thee om alles door te spoelen. Na de maaltijd valt er een ongemakkelijke stilte, die uiteindelijk doorbroken wordt door Rik Van Looy: "Ik ga naar mijn kamer". Als één man staan Van Looy en vier andere renners op, zonder enig oogcontact verlaten ze de eetzaal. "Dat weten we dan ook weer," zegt Rik Van Steenberghe tegen Marcel Janssens en drie andere renners. Zowel boven als beneden in het hotel worden die avond aparte, tactische maar vooral financiële overeenkomsten gesmeed. Sylvère Maes, de laatste Belgische Tourwinnaar van 1939 en ploegleider bij de Belgen, mankeert de autoriteit en het psychologisch inzicht om de situatie te ontzenuwen. En om met één ploeg aan het WK de dag erna te kunnen beginnen.

56

WAREGEM, 18 AUGUSTUS 1957

De ochtend voor het WK wordt er toch nog een 'compromis à la Belge' gevonden. De financiële afspraken binnen de twee aparte Belgische ploegen mogen blijven bestaan, maar er mag onder geen beding tegen elkaar worden gereden. En het schisma moet binnenskamers blijven: geen pers, geen publiek. Iedereen geeft zijn woord en met een halfslachtige oplossing op zak wordt er gestart.

Op het einde van een lastige wedstrijd vol kasseistroken en met in elke ronde de beklimming van het Vossenhol, zitten op 15 kilometer van de finish nog alle favorieten bij elkaar in een kopgroep van dertig. Marcel Janssens, dat jaar tweede geworden in de Tour, gaat zijn kans. En het ziet er meteen goed uit: de Belgen moeten blijven zitten, de buitenlanders zijn te zwak of kijken naar elkaar. Janssens' voorsprong loopt zowaar op tot dertig seconden! Maar dan reageert 'ploeggenoot' Rik Van Looy. In één rush rijdt hij naar Janssens en kruipt in diens wiel. Van Looy belooft Marcel "een bedrag ter waarde van een kleine villa" om op kop de kloof te onderhouden. Een deal met Rik II zou de gemaakte afspraken met Rik I de avond ervoor echter door kruisen. Als bescheiden boerenzoon uit Edegem is hem ethiek bijgebracht, en Marcel schudt het hoofd. De rest is geschiedenis. Marcel recht de rug, de twee ontsnapt worden ingerekend door de achtervolgende groep, aangevoerd door 'landgenoot' Fred De Bruyne die het gat op twee mede-Belgen dichtrijdt. Waarna Rik Van Steenbergen wereldkampioen wordt voor Louison Bobet, André Darrigade en Rik Van Looy. België juicht, zonder te beseffen wat voor intriges achter deze wereldtitel verschild gingen. Janssens rest enkel het gevoel dichtbij te zijn geweest én het zelfrespect zijn gegeven woord getrouw te zijn geweest. Maar ook niet meer dan dat: van Rik I mocht hij nooit een cent ontvangen, van Rik II mocht hij in latere jaren niet meer meedoen in de nationale ploeg.

